

เด็กน้อย

“ครูครับ ผมทำงานเสร็จแล้ว.....นี่ ผมเขียนได้นิดเดียวเอง”

“ไหนเอามาอ่านดูซิ โอ้.....ไม่นิดหรอกเขียนได้ตั้งเยอะ
เขียนดีด้วยนะเนี่ย อ่านเข้าใจดี”

บทสนทนาในลักษณะนี้เคยเกิดขึ้นประปรายแล้วแต่จังหวะในห้องเรียนแต่ละคาบ แต่คราวนี้มันเกิดขึ้นครั้งแรกในคาบแรกของการสอนวิชาภาษาไทยในปีการศึกษานี้ของผมเลยนะครับ! เด็กคนนี้ตั้งใจเรียนน่ารักจัง

ปีการศึกษานี้รู้สึกความเหนื่อยในการทำงานน้อยลงครับ ก็ปีที่แล้วช่วยกันตะบี้ตะบันจัดเตรียมหลักสูตรการสอนแบบสมองลំนี้ครับ หลักๆ ที่เราเน้นก็คือแผนการสอนกับสื่อการสอนนี่แหละครับ ที่จะต้องน่าสนใจมากๆและทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้มากๆ เช่นกัน แต่พอเอาเข้าจริงๆ มันก็ไม่ใช่แค่การเอาแผนเก่าสืบทอดมาสอนแล้วก็จบหรอกนะครับ ที่เราวางเอาไว้ว่าดีแล้วมันไม่ใช่คำว่าดีที่สุดหรอกครับ และคำว่าดีที่สุดก็ไม่มีด้วย มีแต่คำว่าเหมาะสมแค่ไหนและผลออกมาดีต่อใจเพียงใดก็เท่านั้นเอง ครูที่คิดแผนสร้างสื่อแล้วนำมาสอนเองก็จะเข้าใจและเห็นถึงความพูนความพร้อมของมัน แน่نونว่าพวกเราเห็นมันจึงเป็นเหตุให้งานเราไม่มีคำว่าหยุดนิ่ง ถ้าหากจะมีก็คงเพราะเราขี้เกียจและโกหกตัวเองว่ามันจบ

ผมกับคู่วิชาจะออกมาคุยกันทุกครั้งหลังจากสอนจบคาบ และได้สังเกตการสอนของกันและกันไปแล้ว เจอข้อดีเราภูมิใจร่วมกัน เจอข้อเสียเราก็หาทางปรับปรุงร่วมกันครับ สองหัวดีกว่าหัวเดียวเป็นไหนๆ ได้รวมหัวแล้วยังได้รวมหูรวมตาเข้าไปด้วยนี่คือข้อดีของคู่วิชาครับ ทำให้เราไม่ต้องรู้สึก

..... ♪ โดดเดี่ยวเดี่ยวดายในท้องเล ลมพัดลมเพไปตามกระแส ขอนไม้อ่อนแอไม่มีทิศทาง ♪

และทุกๆ สัปดาห์เรายังต้องรวบรวมเอาสิ่งต่างๆ ที่ได้รู้ได้เห็นผ่านการสอนนำไปเล่าสู่กันฟังกับที่ปรึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนา ทำให้การสอนของเราเกิดความตื่นไหวและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย สิ่งที่เป็นกระจกสะท้อนให้เราได้รับรู้ ได้เห็น ได้เข้าใจ นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุง ก็คือเด็กๆ ที่เราสอนนี่แหละครับเป็นสำคัญ

“คุณครูเป็นครูใช้ไหมครับ ผมก็เป็นครู คุณครูเคยเป็นนักเรียนใช้ไหมครับ ใช้ครับผมก็เคยเป็นนักเรียน” และตอนนี้พวกเราเป็นครูที่กำลังสอนนักเรียน อย่าทิ้งความรู้สึกตอนเป็นนักเรียนไปหมดจนเหลือแต่ความเป็นครูนะครับ เพราะเราจะไม่รู้จักนักเรียนเลย.....แล้วคำถามประจำใจก็จะเกิดขึ้นครับ ว่า..... “ทำไม ทำไมไม่รู้ ทำไมไม่เข้าใจ ทำไมไม่ทำ” คำถามนี้จะยิ่งไปที่เด็กทันทีเมื่อเรารู้สึกไม่ทันใจ ไม่ได้ตั้งใจ ลองดูว่าถ้าเมื่อไหร่เกิดคำถามนี้ขึ้น แทนที่จะยิ่งไปหาเด็กให้ลองยิงย้อนกลับมาหาตัวเองดูครับ ว่าเราจะทำอย่างไรให้เขาได้ ได้ไปเท่าที่เขาควรจะได้ ได้ไปเท่าตัวเขา แล้วเราจะหายจากความเหนื่อยเหนื่อยกับใจลงครับ และถ้าคุณครูตั้งใจแล้วพยายามแล้วในการปรับพัฒนาแผนการสอนหรือสื่อการสอนให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น เหมาะกับเด็กในแต่ละระดับการเรียนรู้ยิ่งขึ้น แต่ก็ยังมีเด็กบางคนเหมือนดูไม่สนใจหรือไม่เข้าใจการเรียนรู้เท่าที่ควรอยู่ นั่นคือเรื่องจริงครับ ไม่มีทางที่แผนการเรียนรู้ของเราจะเหมาะสมกับเด็กทุกคนร้อยเปอร์เซ็นต์ มีแค่มันจะทำให้เขาเรียนรู้ได้ดีขึ้นมามากกว่าเดิมจากที่เคยเป็นไม่มากนักน้อย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลไป ผมเจอบ่อยครับ มากน้อยก็แล้วแต่อาการ.....

เราจะทำอย่างไรให้เขาได้

ได้ไปเท่าที่เขาควรจะได้

ได้ไปเท่าตัวเขา

“ครูครับ วันนี้เขียนเยอะมัย”

“ครูยังไม่สอนเลยนะถามเรื่องเขียนแล้วหรือ ต้องการแบบนั้นใช้มัย
เข้ามาปั๊บก็เขียนปั๊บเดียวจัดให้”

เด็กน่ารักในคาบแรกของผมเริ่มเปลี่ยนไป ไม่เป็นไรเดี๋ยพอเริ่มสอนเขาเห็นอะไร
น่าสนใจๆ ในการเรียนรู้ เขาก็คงลืมความยากความไม่ยากไปเอง

ครูก็เริ่มเกริ่นเข้าตำนานพื้นบ้านโดยเล่าที่มาที่ไปอย่างเชื่อมโยง เด็กน้อยนั่งฟังตาแป๋ว
พलयิ้มน้อยยิ้มใหญ่ แล้วเริ่มหันไปคุยกับเพื่อนๆ อย่างถึงอกถึงใจกับเรื่องที่ได้ฟังจากครู
ซึ่งดูจะเสียงดังรุนแรงแซงเสียงครูไปแล้ว แต่ไม่เป็นไรถึงเขาจะปลุกกระดมเพื่อนรอบข้างให้
ลุกฮือ แต่มันก็ยังอยู่ในเรื่องในราวที่เรียน ครูก็แค่หยุดเตือนก็จบ จากนั้นก็ให้เด็กๆ ดู
วิดีโอที่เกี่ยวข้องอย่างน่าติดตาม จนถึงคราวที่เด็กๆ ต้องอ่านเรื่องราวในหนังสือต่อ

“โห....ครู อยากให้ครูเล่าให้ฟังมากกว่า”

“อย่าซีไกองครูสิ ครูเหนื่อยแล้วผลัดกันเล่าบ้างนะ
ครูขอเป็นคนฟังบ้างแล้วครั้งหน้าครูจะมาเล่าให้ฟังใหม่นะ”

เด็กน้อยก้มหน้าอ่านหนังสือจนจบแล้วเด็กๆ ก็ร่วมกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับ
เรื่องราวจนได้ข้อสรุป แล้วไปสู่ขั้นทำงานท้ายคาบ

“เด็กๆ พอจะรู้เรื่องราวของตำนานแล้ว และเราก็จะมาสรุปเรื่องโดยการเขียนกัน”

“สรุปเรื่องทั้งหมดเลยหรือครุยาวจัง ผมไม่ชอบเขียนครับ”

“ครูพูดไปแบบนั้นแล้วหรืออย่าคิดไปเองสิ เดี๋ยจะได้แบบที่คิดนะ”

“ครูจะให้เด็กๆ เลือกตอนที่สนใจหรือชอบที่สุด แล้วนำมาเล่าด้วยภาษา
ของตัวเองให้น่าสนใจ ครั้งที่แล้วเราเคยเขียนเล่าแบบนี้ไปแล้วเด็กๆ ทำได้
ดีมากเลย คราวนี้เราจะมาเล่าในรูปแบบใหม่ที่เจ๋งกว่าเดิม แต่เด็กๆ ก็
คุ้นเคยกันดีและทำได้ดีไม่แพ้แบบเล่าธรรมดาเลยละ”

“แต่งกลอนใช้มัยครู โหຍยากอะ ผมไม่ค่อยเก่งอะครับ
ผมเล่าแบบธรรมดาได้มัย”

“วันนี้เราเป็นแบบนี้ทั้งคาบเลยนะ ตั้งแต่ต้นคาบแล้วนะลูกชาย แก
ไม่ได้มีความรู้สึกที่อยากจะเรียนเลย แกชอบแค่ช่วงที่สนุกๆ แล้วช่วง
อื่นๆ ละ ช่วงที่จะทำให้แกได้เกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาตัวเองแกกลับไม่
สนใจ นี่แกกำลังดูถูกตัวเองรู้มัย ดูถูกตัวเองว่าทำไม่ได้ ทำได้ไม่ดี
ทั้งๆ ที่แกทำได้ แกทำได้ดี ครูมองเห็นว่าแกทำได้และทำได้ดีด้วย
เลิกดูถูกตัวเองได้แล้ว”

หลังจากที่พูดออกไปแล้วความรู้สึกของผมมันปนเปไปหมด ทั้งโกรธทั้งเสียใจและสงสาร

“เด็กๆ ฟังครูให้ดิ้นะ ครูเห็นเด็กๆ ตั้งใจเรียนมาทั้งคาบเลย เอาเป็น
ว่าครูจะให้เด็กๆ เลือกระดับการทำงานด้วยตัวเองเลยนะ เอาระดับที่
คิดว่าเหมาะสมกับตัวเองและจะทำมันออกมาได้ดี”

“ระดับที่ ๑ ให้เล่าเรื่องตอนที่ชอบที่สุด โดยแต่งกาพย์สุรางคนางค์
๒๘ แบบไม่ต้องมีสัมผัสสักทีเลย ขออย่างเดียวให้อ่านแล้วเรื่องราว
ร้อยเรียงเข้าใจง่ายก็พอ

ระดับที่ ๒ ให้เล่าเรื่องตอนที่ชอบที่สุด โดยแต่งกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
แบบที่มีสัมผัสครบถ้วน และเรื่องราวร้อยเรียงอ่านเข้าใจง่าย เช่นกัน”

“ใครถนัดระดับไหนก็เลือกตามนั้นเลยนะ แต่อย่าลืมนะว่าท้ายที่สุด
แล้วเด็กๆ จะต้องฝึกฝนตัวเองให้ก้าวไปสู่ระดับที่ ๒ ให้ได้ เราจะได้
เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้นของตัวเอง”

“ค่อยยังชั่วหน่อย ผมขอเลือกระดับที่ ๑ ก่อนนะครับ”

เจ้าเด็กน้อยตาใสยิ่งใสขึ้นเป็นประกายเมื่อได้ทำงานตามระดับที่พอดีกับตัวเอง

.....ท้ายคาบเรียนภาษาไทยในวันต่อมา.....

“ครูครับวันนี้ผมตั้งใจเรียนนะ”

เด็กน้อยรีเข้ามาหาพร้อมรอยยิ้มตาแป๋วที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

“ครับครูเห็นแล้ว ดีมากเลยทำให้ได้แบบนี้ตลอดนะลูกชาย”

กำลังใจที่ผมจะให้เด็กน้อยได้ในตอนนี้ก็คือรอยยิ้มกับอ้อมกอดครับ.....

